

Vammaisneuvosto

Toimintakertomus 2025

Johdanto

Kuntalain (410/2015) 28 §:n mukaan kunnalla tulee olla vammaisneuvosto, joka toimii vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi. Kunnanhallituksen on asetettava vammaisneuvosto. Vammaisilla henkilöillä sekä heidän omaisillaan ja järjestöillään tulee olla vammaisneuvostossa riittävä edustus. Kunnanhallituksen on huolehdittava vammaisneuvoston toimintaedellytyksistä. Vammaisneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asunon, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Mäntsälän kuntaan perustettiin vammaisneuvosto vuonna 1987. Vammaisneuvostossa on seitsemän (7) varsinaista jäsentä ja heillä henkilökohtaiset varajäsenet. Jäsenistä viisi (5) on Mäntsälässä toimivien vammais-, sairaus- ja omaisjärjestöjen ehdottamia jäseniä tai mäntsäläläisiä, jotka ovat jäsenenä Mäntsälän ulkopuolella toimivassa vammais-, sairaus- ja omaisjärjestössä. Vammaisneuvoston jäseneksi voidaan valita myös järjestöön kuulumaton mäntsäläläinen, joka on itse vammainen tai vammaisen omainen. Jäsenistä yksi (1) on hyvinvointilautakunnan ja yksi (1) sivistyslautakunnan nimeämä edustaja. Kunnanhallitus valitsee vammaisneuvoston toimikauttaan vastaavaksi ajaksi.

Vammaisneuvoston kokoonpano ja edustus muissa toimielimissä

Jäsen	Varajäsen
Mikko A. Ratia, puheenjohtaja Uudenmaan aivovammayhdistys ry Keusoten vammaisneuvosto Mäntsälän kunnan liikenneturvallisuustyöryhmä Hyte-työryhmä	
Susanne Kalpus varapuheenjohtaja	
Niina Kunnari Me itse ry	Laura Aho Me itse ry
Tiina Roikonen Keski-Uudenmaan kehitysvammaisten tuki ry Keusoten vammaisneuvosto	
Ulla-Maija Sandberg	
Marjo Hovila Hyvinvointilautakunnan edustaja	Tuomas Hilden Hyvinvointilautakunnan edustaja
Susanna Koivula Sivistyslautakunnan edustaja	Matti Virtanen Sivistyslautakunnan edustaja
Heli Heroja Pöytäkirjanpitäjä	

Taulukko 1. Vammaisneuvoston jäsenet vuonna 2025

Vammaisneuvoston toiminta 2025

Kokoukset

Vammaisneuvosto kokoontui vuoden 2025 aikana viisi kertaa. Ensimmäinen kokous pidettiin helmikuussa ja vuoden viimeinen kokous joulukuussa. Kokouksiin pystyi osallistumaan tulemalla paikanpäälle tai etäyhteyden kautta. Vammaisneuvoston pöytäkirjat ovat luettavissa <https://mantsalad10.oncloudos.com/cgi/DRE-QUEST.PHP?page=meetings&id=11>.

Alla listattuna vammaisneuvoston kokoukset ja keskeisimmät kokouksissa käsitellyt asiat:

19.2.2025 Toimintasuunnitelma, Kansalaisopiston vammaisille henkilöille suunnattujen kurssien tarvekartoitus

29.4.2025 Liikenneturvallisuus, Lausunto UNICEFin lapsiystävällinen kunta-mallin hakuun, vammaisneuvoston esittely harrastusmessuilla

10.9.2025 Järjestäytymiskokous, uusi hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma

8.10.2025 Lausunto keskustan alueen kouluverkkoselvityksen, Hepolan koulun vammaisopetuksen esittely

10.12.2025 Toimintakertomus ja toimintasuunnitelma

Kokouksissa kuultiin myös asiantuntijoita seuraavasti:

29.4.2025 Liikenne- ja ilmastoasiantuntija Elina Lämsä, liikenneturvallisuussuunnitelma

10.9.2025 Hyvinvointipäällikkö Katja Elo, uusi hyvinvointi ja turvallisuussuunnitelma

8.10.2025 Erityisopettaja Miriam Jäntti, Hepolan koulun vammaisopetus

Kannanotot, lausunnot ja aloitteet

Vammaisneuvosto laati vuoden 2025 aikana seuraavat lausunnot, kannanotot ja aloitteet:

29.4.2025 Lausunto UNICEFin Lapsiystävällinen kunta- malli hakemiseen

10.9.2025 Kannanotto uuteen hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaan

6.10.2025 Kannanotto kuntastrategiaan sähköpostin välityksellä

8.10.2025 Lausunto Mäntsälän keskustan alueen kouluverkkoselvityksestä

25.11.2025 Kannanotto yhdessä ikäihmisten neuvoston kanssa Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen apuvälinelainaamon siirtämisestä pois Mäntsälästä

Tapahtumat ja tilaisuudet

Neuvosto osallistui seuraaviin tapahtumiin ja tilaisuuksiin:

23.8.2025 Harrastemessut, silmäsairauksien simulaatiolasit ja Mäntsälän ulkoliikuntakartta

Viestintä

Vammaisneuvosto kertoi toiminnastaan harrastusmessuilla toiminnan ja esitteen avulla.

Vammaisneuvoston arvio vuodesta

Vammaisneuvosto oli sisällyttänyt toimintasuunnitelmaan 2025 taulukossa 2. esitetyt tehtävät. Taulukkoon on havainnollistettu toimintasuunnitelman toteutumista liikennevaloin (Punainen = ei toteutunut, keltainen = toteutunut osittain, vihreä = toteutui täysin).

Tavoite toimikaudella	Toteutumisen mukainen liikennevalo
Neuvosto kokoontuu vuodessa viisi kertaa	
Mäntsälän kunnan vammaisneuvostosta valitut kaksi (2) edustajaa osallistuvat aktiivisesti Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen vammaisneuvoston kokouksiin	
Haastetaan kuntavaaleissa ehdokkaita kysymyksillä vammaisten henkilöiden asioista.	
Kartoitetaan mahdollisuutta järjestää vammaismessut vuonna 2026.	
Annetaan lausuntoja pyydettäessä ja tarpeen mukaan sekä tehdään aloitteita vammaisia henkilöitä koskevissa asioissa kuntia ja hyvinvointialuetta koskevissa asioissa	
Vammaisneuvoston toiminnan esittely harrastusmessuilla ja muissa viestimissä	
Yhteistyö Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen muiden vammaisneuvostojen kanssa.	

Taulukko 2. Vammaisneuvoston toimintasuunnitelma ja sen toteutuminen

Taulukon pohjalta voidaan todeta, että vammaisneuvoston vuosi on toteutunut enimmäkseen toimintasuunnitelman mukaisesti. Neuvosto on tehnyt aloitteita ja osallistunut harrastusmessuille. Lisäksi neuvosto on ollut aktiivinen tai tehnyt muita asioita, kuten edeltävissä kappaleissa on esitetty. Vammaisneuvosto ei haastanut ehdokkaita kuntavaaleissa aikataulujen vuoksi ja koska osa jäsenistä oli esteellisiä. Vammaisneuvosto ei ole ollut yhteydessä muihin Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen vammaisneuvostoihin kiireisten aikataulujen vuoksi. Vammaismessujen järjestämistä kartoitetaan edelleen siirtäen ne kevääseen 2027.

Vammaisneuvosto on tärkeä vaikuttamiselin, jonka tehtävänä on olla vaikuttamassa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan niissä asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen ja päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen tai heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta. Tätä voidaan toteuttaa tekemällä aloitteita ja esityksiä sekä antamalla lausuntoja asioista, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden elämiseen ja suoriutumiseen. Vammaisneuvosto laatii vuodelle 2026 toimintasuunnitelman.